

# PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

## KOLEKTIVNÍ SPRÁVA MAJETKOVÝCH PRÁV

*Snímky slouží k orientaci posluchačů přednášek a k činění si poznámek.  
Nenahrazují přednášky, učebnice ani cvičebnice.*

verze 1.2 (2008)

© Ivo Telec, 2007

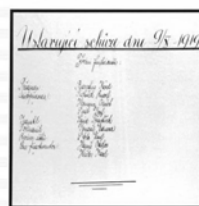
2

## TEMATICKÝ OBSAH

1. Účel a zásady
2. Správa cizího majetku
3. Dominantní postavení správce práv na trhu
4. Korporace vlastníků práv
5. Korporace uživatelů
6. Kolektivní vyjednávání
7. Kolektivní a hromadné licenční smlouvy
8. Veřejné hudební produkce
9. Veřejnoprávní dohled
10. Exkurs do spolkového práva

3

## OSA



Ročenka 1993

4

### OCHRANNÉ ZNÁMKY

**ÚŘAD PRŮMYŠLOVÉHO VLASTNICTVÍ**  
Databáze ochranných známek a ochranných známek (OZ) a ochranných známek (OZ) a ochranných známek (OZ)

Zápis: OZ  
(148) Republika/Česko OZ  
011) Číslo zápisu  
012) Typ výrobků a služeb  
013) Datum podání přihlášky  
014) Datum práva přihlášky  
015) Území práva  
016) Datum vydání přihlášky  
017) Datum zápisu  
018) Přihláškový list

OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním  
Č. 1000000  
Práva k CZ  
Hlas  
Právní dokument  
Hlas  
018) Nomen výrobků a služeb  
012) Výkon kolektivní správy majetkových práv autorských a jiných duševních práv k dílům hudebním a výkonu či bez toho součástí autorských práv  
012) exercise of collective administration of property rights of authors and other rights owners for musical works with or without text according to copyright.

Přihlášková přihláška - Výpis z rejstříku OZ  
UPOZORNĚNÍ  
Tento výpis má pouze informativní charakter a slouží pro jeho vyhledání. Nebyl ověřen na své pravost.  
Databáze ochranných známek a ochranných známek (OZ) a ochranných známek (OZ)  
Účel: Tento výpis má pouze informativní charakter a slouží pro jeho vyhledání. Nebyl ověřen na své pravost.  
Účel: Tento výpis má pouze informativní charakter a slouží pro jeho vyhledání. Nebyl ověřen na své pravost.

<http://www.upo.cz/registru/znacky/znacky> 11.6.2007 5

### OCHRANNÉ ZNÁMKY

**ÚŘAD PRŮMYŠLOVÉHO VLASTNICTVÍ**  
Databáze ochranných známek a ochranných známek (OZ) a ochranných známek (OZ) a ochranných známek (OZ)

Zápis: OZ  
(148) Republika/Česko OZ  
011) Číslo zápisu  
012) Typ výrobků a služeb  
013) Výkonní obnosní číslo  
014) Datum podání přihlášky  
015) Datum práva přihlášky  
016) Území práva  
017) Datum vydání přihlášky  
018) Datum zápisu  
019) Přihláškový list

OSA - Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním  
Č. 1000000  
Práva k CZ  
Hlas  
Právní dokument  
Hlas  
018) Nomen výrobků a služeb  
012) Výkon kolektivní správy majetkových práv autorských a jiných duševních práv k dílům hudebním a výkonu či bez toho součástí autorských práv  
012) exercise of collective administration of property rights of authors and other rights owners for musical works with or without text according to copyright.

Přihlášková přihláška - Výpis z rejstříku OZ  
UPOZORNĚNÍ  
Tento výpis má pouze informativní charakter a slouží pro jeho vyhledání. Nebyl ověřen na své pravost.  
Databáze ochranných známek a ochranných známek (OZ) a ochranných známek (OZ)  
Účel: Tento výpis má pouze informativní charakter a slouží pro jeho vyhledání. Nebyl ověřen na své pravost.  
Účel: Tento výpis má pouze informativní charakter a slouží pro jeho vyhledání. Nebyl ověřen na své pravost.

<http://www.upo.cz/registru/znacky/znacky> 11.6.2007 6



Číslo přihlášky / Reg. číslo ochranné známky

13

**SOZA**

13

Číslo přihlášky / Reg. číslo ochranné známky

14

**SOZA**

14

Výpis z databáze ochranných známek

**OCHRANNÉ ZNÁMKY  
ČLAD PŘEMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ**

**GEMA**

15

Výpis z databáze ochranných známek

**UPPOKORNĚNÍ**

16

Výpis z databáze ochranných známek

**OCHRANNÉ ZNÁMKY  
ČLAD PŘEMYSLOVÉHO VLASTNICTVÍ**

**ifpi**

17

**1. ČÁST**

**VŠEOBECNĚ**

18

## ÚČEL

- ✓ společné uplatnění (výkon) majetkových práv
- ✓ společná ochrana majetku
- ✓ zpřístupňování statků veřejnosti

19

## POJEM

- **Správa nehmotného majetku** („nepřímé zastoupení“) většího počtu:
  1. vlastníků práv původních i nástupnických
  2. vykonavatelů práv, *např. zaměstnavatelů*
  3. výhradních neomezených licencionářů s právem podlicencí

k jejich **společnému** prospěchu.

- **Jeden z pilířů práv** podle a. z.

20



*gestion collective*

*collective management*

*kollektive Verwertung*

21

## JAKÁ MAJETKOVÁ PRÁVA JSOU SPRAVOVÁNA?

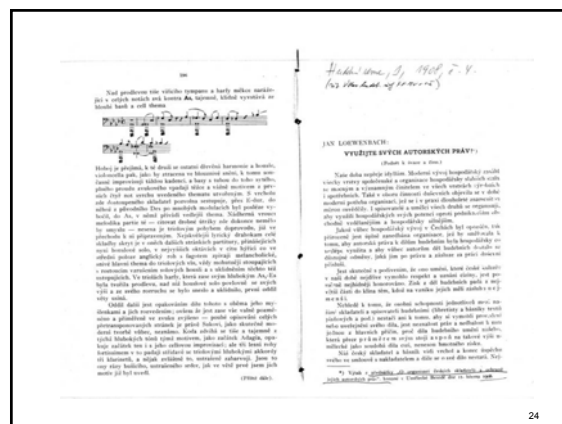
- **Chráněná a. z., a to ke statkům:**
  - a. zveřejněným
  - b. zveřejnitelným (ke zveřejnění nabídnutým veřejnou nabídkou)
    - ✗ DTB a RTV
- ✗ osobnostní právo autora či výkonného umělce rozhodnout o zveřejnění

22

## Z DĚJIN

- **Francie**
  - 1777 dramatik *de Beaumarchais* a *Comédie Française*
  - 1847 skladatel *Bourget* „odmítnutý účet za poslech své skladby“ v *Les Ambassadeurs*
  - 1851 *Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM)*

23



24

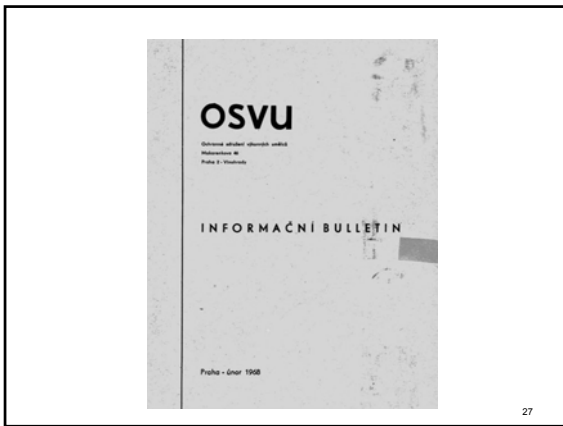


- **Rakousko-Uhersko**, vč. českých zemí  
1897 AKM
- **Československo**  
1919 OSA 🎵  
1951 Čs. divadelní a literární jednatelství  
1955 OSVU  
1990 INTERGRAM

25



26



27



28



- **Československo**  
1936 novela z. o právu autorském  
1953 a. z.  
1965 a. z.
- **Česko**  
1995 z. o hromadné správě práv  
2000 a. z.

29



30

## ZÁSADY

1. účelnost
2. skupinovitost (kolektivnost)
3. obslužnost (servis veřejnosti)
4. dobrovolnost (výjimky)
5. samospráva zájmová
6. věrná správa
7. komisionářství
8. odbornost
9. nezastupitelnost (osobní výkon), (výjimky)
10. časová omezenost, viz *omezené trvání práv*
11. nevýdělečnost



31



12. otevřenost (veřejná nabídka správy)
13. právní rovnost ⇨
14. přiměřenost licenčních smluv vč. odměn
15. průhlednost (transparentnost)  
*srv. zveřejňování návrhů smluvních sazeb*
16. veřejný pořádek, viz *soukromoprávní rejstříky*
17. státní oprávnění (koncese) a dohled (MK)
18. veřejná informovanost
19. evidence, kontrola a rezerva
20. účetní ověření (audit) a zveřejnění
21. veřejné zpravodajství (reportovatelnost)  
a oznamovatelnost (vůči dohlížecímu MK)

32



### ■ Ústavní princip právní rovnosti:

*stejný rozsah licence a stejná výše odměn*

*při srovnatelném plnění,*

*odlišný rozsah licence a odlišná výše odměn*

*při odlišném plnění*

### ■ Zákaz znevýhodňování (diskriminace)

33

## ZDROJE

### ■ ES

1. doporučení Komise 2005/737/ES  
o kolektivní přeshraniční správě  
autorského práva a práv s ním  
souvisejících pro zákonné on-line služby

34



### ■ Česko

1. autorský zákon č. 121/00 Sb.
2. spr. ř., s. ř. s.

35

## SPRÁVA CIZÍHO MAJETKU

### ■ Jménem správce (komisionáře) na účet (ve prospěch) vlastníka (komitenta)

### ■ Správa cizího majetku:

1. hmotného, *např. domovní správa*
2. **nehmotného, *např.***
  - i. správa cenných papírů
  - ii. **správa majetkových práv autorských  
nebo majetkových práv souvisejících**

36



- Svěřenecká správa práv
- Fiduciární převod práv k tzv. věrné ruce
- *Treuunternehmer, Treubandsstellung, trust company*

srv. návrh. o. z.

37

## POVAHA A ÚČEL

- Soukromá správa cizího majetku
- Účelem:
  1. skupinové zhodnocování majetku  
= získávání příjmů z užití statků  
a jejich rozdělování nositelům práv
  2. ochrana majetku
  3. zpřístupňování statků veřejnosti  
v obecném zájmu kulturním

38

## POJMOVÉ ZNAKY VÝKONU KOLEKTIVNÍ SPRÁVY

1. soustavnost
2. dlouhodobost
3. vlastním jménem
4. na vlastní odpovědnost (nebezpečí)
5. hlavní předmět činnosti
6. nevýdělečnost
7. hospodárnost
8. právní rovnost
9. přiměřenost
10. nevýhradnost poskytnutých licencí
11. finanční podpora kulturně významných děl a výkonů
11. mezinárodní smluvní vzájemnost (reciprocita)

39

## CO NENÍ KOLEKTIVNÍ SPRÁVOU PRÁV?

- × zprostředkování uzavírání licenční smluv  
*srv. umělecké agentury, provozovatele cestovní agentury, realitní kanceláře, pojišťovací zprostředkovatele, samostatné likvidátory pojistných událostí*
- × správa příležitostná (*ad hoc*) a krátkodobá jiných než povinně kolektivně spravovaných práv

40

## DRUHY SPRÁVY

1. **smluvní** (dobrovolná)
2. **zákonná** (nucená) v zájmu uživatelů:
  - i. ke spravovaným právům
  - ii. rozšířená na práva kohokoli (na smluvně nespravovaná práva)  
*extended collective licensing*



41



- Soukromoprávní zásada autonomie vůle  
↓  
individuální **vyloučení účinků** licenční smlouvy hromadné pro určitý případ či pro veškeré případy **nositelem** smluvně nespravovaného práva k užití vůči uživateli, *např. pořadatelé disco, a správci*

42

## PRÁVA POVINNĚ SPRÁVOVANÁ

- Právním titulem zákon (*ex lege*):
- Druh práv:
  - i. **zákonná práva na odměnu**  
*např. při rozmnožování pro osobní potřebu, při opětovném prodeji originálu uměleckého díla (resale royalty right), při půjčování rozmnoženiny vydaného díla*
  - ii. **právo na užití kabelovým přenosem**

43



- ☛ **zákonné zastoupení** nositele práva správcem při:
  - a. výkonu práva podle a. z.
  - b. výkonu práva reparačního a práva kondičního

44

## VNITROSTÁTNÍ SOUSTAVA

- **Soukromoprávní soustava národní** (vnitrostátní) **správy** i v ES
- **vzájemnostní** (reciproční) **správcovská smlouva** mezi tuzemským a zahraničním správcem, *např. mezi OSA a GEMA*

45

## AKTIVNÍ VĚCNÁ LEGITIMACE SPRÁVCE

- **Civilní věci** pohledávek na:
  1. zaplacení odměn
  2. vydání bezdůvodného obohacení  
*např. při užití bez právního důvodu*
  3. náhradu škody, *např. ušlý zisk*
  4. zdržení se neoprávněného výkonu práva **vlastním jménem** ve prospěch (na účet) nositele práva

46



- **Vyloučení aktivní věcné legitimace správce:**
  1. nositelem práva, který se domáhá sám
  2. nehospodárností domáhání se nároku, *např. u úpadce či u právnické osoby v likvidaci*

47



- **Výhradní aktivní věcná legitimace správce:**
  - nároky u práv povinně kolektivně spravovaných
    - ✗ **jen autor** či jiný původce aktivně legitimován na:
      - určení (uznání) autorství aj. původcovství
      - zadostiučnění
      - zákaz prostřednické služby využívané k zásahům
      - právo na soudní přiznání zveřejnění rozsudku na náklady žalovaného

48





- **Ochrana obecného zájmu** kulturního na řádném posmrtném užití díla či výkonu (postmortální pietní ochrana)
- **Osobní okruh aktivně legitimovaných:**
  1. osoba blízká
  2. spolek autorů či výkonných umělců
  3. kolektivní správce práv autorských či práv výkonných umělců

49



## 2. ČÁST

KOLEKTIVNÍ SPRÁVA PRÁV  
A  
ANTIMONOPOLNÍ PRÁVO

51

## TRH SLUŽEB

- **Soutěžitelé:**

správce práv

1/.

vlastníci práv mimo správcovskou soustavu

52

## SOUTĚŽITELÉ

1. správcovská korporace (seskupení osob) s **vyšší tržní silou** ⇔
  2. nositelé práv mimo soukromoprávní soustavu kolektivní správy práv s **nižší tržní silou**
    - účastní se hospodářské soutěže na trhu licenčních služeb
    - nebo ji mohou svou činností ovlivňovat
- ☛ **hrozba narušení hospodářské soutěže**

53

## TRŽNÍ SÍLA

- **Legální ukazatelé** tržní síly licenčních služeb:

- tržní podíl aj. ukazatele

- právně posuzuje ÚOHS

z. č. 143/01 Sb., o ochr. hosp. sout.

- **Dominantní postavení kolektivního správce** na trhu

- ✓ tržní síla mu umožňuje chovat se ve značné míře **nezávisle** na jiných soutěžitelích (mimo soukromoprávní soustavu kolektivní správy) či na spotřebitelích

54



- **Právní smyšlenka** (fikce) nenarušení hospodářské soutěže na trhu služeb:
  - ❖ jen seskupením osob v kolektivním správci
  - ❖ jen vzájemným zastoupením správců
- ☛ antimonopolně platná dohoda o seskupení soutěžitelů na trhu
  - ☛ a. z. = **zvláštní předpis** na ochranu hospodářské soutěže

55



- **Potenciální narušení hospodářské soutěže** kolektivními licenčními smlouvami
  - ☛ legální předpoklad jejich **výjimečné kartelověprávní platnosti** dle a. z.
- **A. z. zvláštní zákon** na ochranu hospodářské soutěže
- ✗ neplatné kartelověprávní vyjednávací postupy, *např. bojkot menšiny členů správce*

56

## PRÁVNÍ PŘEKÁŽKA VSTUPU NA TRH

volná hospodářská soutěž správců  
na trhu licenčních služeb

v.

právní monopol správy  
v obecném zájmu uživatelů

57

## ODVĚTOVÉ PRÁVNÍ MONOPOLY

- **Právní monopoly** správy:
  - určitého práva a jeho určitého předmětu  
*např. právo na užití výkonů kabelovým přenosem (INTERGRAM)*
  - určitého práva k užití určitého druhu autorských děl  
*např. právo na vysílání hudebních děl rozhlasem či televizí (OSA)*



jen 1 správce

58

## JUDIKATRURA: Dominantní postavení na trhu

*„postavení hospodářské síly, kterou podnik má a která umožňuje zabránit účinné soutěži na relevantním trhu tím, že je schopen chovat se ve značné míře nezávisle na svých konkurentech, zákaznících a konečně spotřebitelích.“*

*United Brands v. Komise  
SD ve věci 27/76 z 14. 2. 78*

59

## HOSPODÁŘSKÁ ZÁVISLOST

- **Hospodářská závislost uživatele**,  
*např. pořadatele koncertů či rozhlasového nebo televizního vysílatele,*  
na správci práv
- **Nezbytnost správce** k výkonu **hospodářské** činnosti uživatele na trhu  
a k **obecnému blahu** kulturnímu

60

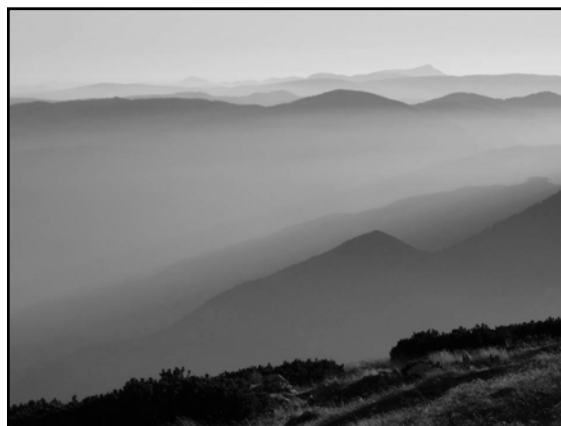
## ZNEUŽITÍ DOMINANTNÍHO POSTAVENÍ NA TRHU SLUŽEB

### ■ Např.:

Správcovo odmítnutím přístupu  
rozhlasového či televizního vysílatele  
k využití duševního vlastnictví,  
*kupř. k autorskoprávní licenci k vysílání díla,*  
za přiměřenou úhradu,  
pokud je takové využití nezbytné v hospodářské  
soutěži na vysílacím trhu.

§ 11/1f) z. č. 143/01 Sb., o ochr. hosp. sout.

61



## 3. ČÁST

### KOLEKTIVNÍ SPRÁVCE PRÁV

63

## SPRÁVCE

### ■ *Collecting society*

### ■ **Zásada samosprávy** nositelů práv

- ☛ vhodnost korporace  
družstevní či spolkové právní formy

64

## POJEM

### ■ **Soukromoprávní institut**

- ✗ legální pojmová vázanost  
na veřejnoprávní oprávnění  
(koncesi) ☹

*srv. též podnikatele* ☹

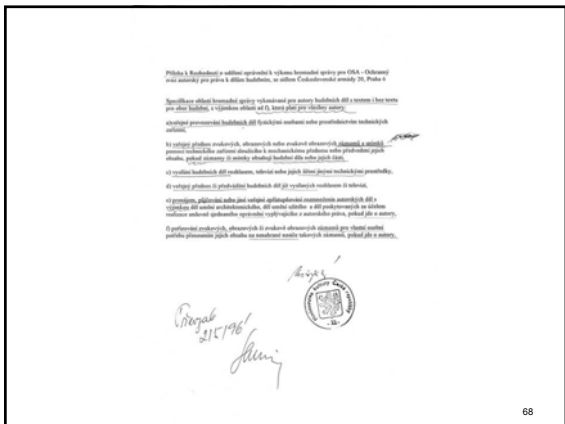
65

## ROZSAH KONCESÍ

### ■ **MK**

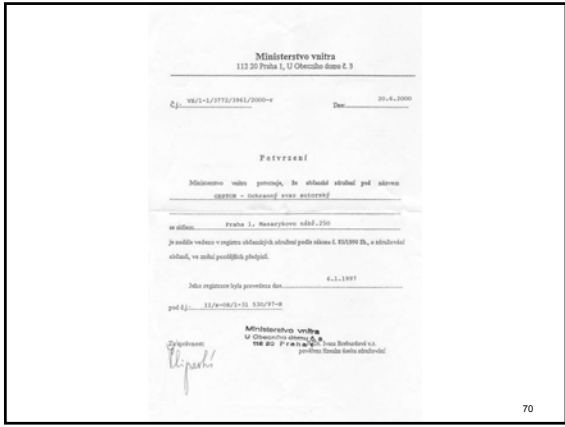
1. k vybírání odměn od uživatelů
2. k rozdělování odměn nositelům
3. obojí

66



## PŘEHLED SPRÁVCŮ

1. OSA
2. INTERGRAM
3. DILIA
4. Gestor
5. OOA-S
6. OAZA



←

- **Korporační právnícká osoba, sdružující nositele práv:**
  - a. přímo
  - b. nepřímo prostřednictvím jejich členství ve 3., sdružené, osobě
- × **fundace**  
např. nadace, n. f., o. p. s.

## SOUKROMOPRÁVNÍ REJSTŘÍKY

- **Povinné správčovské databáze:**
  1. rejstřík osobní
    - a. smluvních nositelů práv
    - b. evidovaných nositelů práv
  2. rejstřík věcný, např. hudebních děl, k nimž spravuje práva
- **Právo veřejnosti na písemné potvrzení**



## 4. ČÁST

### KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ A MEDIACE

74

## KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ

- **Korporace** = svazky osob, *fascēs*
- 1. **dobrovolné**, např. spolky kolektivně spravující majetková práva autorská nebo práva související, spolky uživatelů děl, kupř. pořadatelů veřejných hudebních produkcí, aj.
- 2. **nucené**, např. Komora patentových zástupců ČR, akademické obce aj.

75



1. korporace **kolektivních správců práv**  
X
  2. korporace **uživatelů** statků (profesní sdružení)
    1. korporace **zaměstnanců** (odbory)  
např. akademických nebo výzkumných pracovníků tvořících vědecká díla  
X
    2. korporace **zaměstnavatelů**
- **vyrovnání oprávněných** majetkových zájmů
  - **řešení potencionálního střetu práv**

76



- **Sjednávání licenčních smluv** dle a. z.
  1. kolektivních
  2. jednotlivých hromadnýchs možnou účastí **zprostředkovatele ad hoc**
  - svéprávný zletilý **nezávislý odborník** jmenovaný MK
- **Mediační pravidla** § 102 a. z.

77



- **Předložení věci kteroukoli stranou**
  1. stav jednání
  2. vlastní návrh předkladatele
  3. stanovisko druhé smluvní strany
- **Prostředník** (mediátor) „zprostředkovatel“
  1. nápomocen jednání nebo
  2. vlastní návrh do 30 dnů
    - X námitky do 30 dnů
    - X X domněnka přijetí návrhu

78



- **Zvláštní zákonné zastoupení** při kolektivním vyjednávání § 9/2f knih. z. 257/01 Sb.
- **NK ČR** zákonný zástupce veřejných knihoven **veřejnoprávní soustavy** knihoven při jednání ve věci úhrady odměn za užití chráněných předmětů dle a. z.
  - ✗ kolektivní správci majetkových autorských práv

79

## POVINNOSTNÍ RÁMEC SPRÁVCE

- **Obecná povinnost** výkonu práv v souladu s:
  1. dobrými mravy
  2. oprávněnými zájmy jiných  
*zejm. vlastníků práv (uvnitř)  
a uživatelů statků (vně)*

80



- **Zvláštní povinnost** právně jednat:
  1. s péčí řádného hospodáře (věrná správa cizího majetku), *srv. Treuband*
  2. odborně, *srv. např. návrh licenční smlouvy*
  3. v rozsahu státní koncese
  4. bez ukládání omezení přesahujícího rámec ochrany podle a. z.  
*např. bez mini či maxi počtu návštěvníků*

81

## KONTRAKTAČNÍ POVINNOST KOLEKTIVNÍHO SPRÁVCE

- **Legální smluvní přímus** vůči:
  1. **uživatelům** statků
  2. **korporacím** oprávněným hájit zájmy v nich sdružených uživatelů  
*např. o. s., z. s. p. o.*
  3. **NK ČR**, zákonnému zástupci knihoven veřejnoprávní knihovny soustavy

82



## ZÁSADY

1. **zásada právně rovného zacházení** při stejném či podobném způsobu užití statků ✗ svévole ☹
2. **zásada přiměřenosti**  
= přiměřenost smluvního obsahu  
*např. již správceva návrhu  
na uzavření licenční smlouvy*

83

## LEGÁLNÍ VYJEDNÁVACÍ HLEDISKA LICENČNÍ ODMĚNY

- **Vyjádření právní rovnosti a přiměřenosti licence** z hlediska honorářového:
  1. užití statku při podnikání nebo jiné **hospodářské** činnosti
  2. přímý či nepřímý **hospodářský prospěch** uživatele z:
    - a. užití statku, *např. výnos vstupného*
    - b. souvislosti s užitím statku, *např. dosažení či udržení soutěžního postavení na trhu*

84



- 3. charakter a specifika místa či regionu užití statku  
*srv. odlišnou kupní sílu obyvatelstva*
- 4. účel, způsob, rozsah a **okolnosti** užití statku
- 5. jiné hledisko  
*např. přínos uživatele ke zpřístupnění kulturního dědictví veřejnosti*

- ✗ neplatnost
- ✗ reparační závazek



- **Ekonomický model přiměřené ceny**  
licenční služby
- > právní prostředí ⇔ legální vyjednávací hlediska
- > odborník, *např. znalec z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady*



## STANOVISKA KORPORACÍ UŽIVATELŮ

- **Korporace uživatelů:**
    - a. přihlášenější se u správce
    - b. prokazavší více než zanedbatelný počet uživatelů (svých členů)
- ↓
- správcovská legální povinnost vyžádat si **stanovisko** k návrhu odměn
- ☛ usnadnění kontraktace a předcházení sporu

## SOUČINNOST UŽIVATELŮ

- > poskytnutí **informací** k řádnému výkonu správy  
*např. obchodních údajů*
- ✗ **vážný odírací důvod**  
*např. obchodní tajemství*
- > účelové využití informací k výkonu správy

## KONTROLNÍ PRÁVO SPRÁVCE

- **Legální soukromé právo správce**  
kontrolovat plnění licenčních či výběrčích smluv licencionářem či plátcem odměny
  - **Předmět kontroly:**
    1. řádnost plnění, *např. stav počítačové kopírky*
    2. včasnost plnění
- ✗ jen smluvní kontrolní oprávnění

91

## PŘEKÁŽKA UPLATNĚNÍ NÁROKŮ PŘI ZÁSAHU

- **Skutek neoprávněného užití či hrozby užití**
  - ✗ řádné a bezprůtažné jednání směřující k uzavření smlouvy (úmysl) mezi:  
uživatelskou korporací      • správcem  
1 uživatelem                      • správcem
  - ✗ uživatelský souhlas s prostředníkem

92



- **legální překážka** uplatnění nároků:
  1. zdržovacího (negativního)
  2. reparačního
  3. kondičního dvounásobného (nárok pouze v obecné výši dle o. z.)
- = věcně a časově **omezené osvobození** (liberace) neoprávněného uživatele **od soukromoprávní odpovědnosti** za své protiprávní jednání

93



- **Bez překážky uplatnění** zdržovacího nároku, *např. zákazu pokračování užití:*
  - ❖ rozpor s oprávněnými společnými zájmy nositelů práv:
    1. zřejmý úmysl neuzavřít smlouvu
    2. ohrožení kondičního nároku v obecné výši podle o. z.
    3. jiný rozpor

94

## ARBITRÁŽ

- **Všeobecné rozhodčí řízení o majetkových sporech**
  - a. RS při HK ČR a AK ČR v Praze
  - b. rozhodce *ad hoc*
- **Rozhodčí smlouvy** či **doložky** licenčních smluv

95





## 5. ČÁST

### LICENCE PŘI KOLEKTIVNÍ SPRÁVĚ

97

## DRUHY LICENCÍ

### ■ Hledisko osobní:

1. **kolektivní licence** (mezikorporační):  
korporace                      ↗      korporace  
vlastníků                                      uživatelů
2. **individuální licence**  
korporace vlastníků      ↗      1 uživatel

98



- **Kolektivní licence** s obligačním účinkem
  - > uživatelská korporace vůči správcovské korporaci **vlastním** jménem na účet členů
  - > jednotlivý sdružený uživatel (člen korporace) **má přímé oprávnění** (licenci) vůči správci
- **Osobní rozsah** kolektivní licence **jen** pro členy
- × kolektivní smlouvy pracovní s normativními účinky

99



### ■ Hledisko věcné:

1. **hromadné** (blanketní)  
*srv. věc hromadnou, tzv. celý repertoár*
2. **jednotlivé**  
*viz konkrétně určené statky, 1 nebo více, kusovky, např. pouze 2 symfonie určitého skladatele*

100

## ROZŠÍŘENÁ HROMADNÁ LICENCE

- **Licence** ohledně:
  1. pouze spravovaných práv
  2. veškerých práv kohokoli (rozšířená)
    - ↗ fikce legálního zastoupení kohokoli
    - ↗ právo kohokoli přihlásit se o vybranou odměnu
    - ↗ vyzývací povinnost správce vůči jemu známým nositelům práv

101



- **Taxativní výčet** rozšířené hromadné licence nad rámec spravovaných práv  
*např. u diskoték, u rozhlasového nebo televizního vysílání hudebních děl*



102

## FORMA

- **Výjimečně písemná forma** licenční smlouvy:

- a. kolektivní
- b. hromadné

*srv. též výhradní licence podle a. z.  
a licence průmyslověprávní*

✗ soukromoprávní zásada neformálnosti

103

## ZÁKAZ UŽITÍ PRO NEPLACENÍ

- **Právo správce** jednostranně **zakázat** smluvně či zákonně **již oprávněné** užití statků (sistace):

- dočasně po dobu prodlení s placením odměny i po dodatečné lhůtě

- **Právní důvod:**

prodlení dlužníka s placením odměny

✗ zhodnocovací účel správy (výnosnost práv)

104

## ROZÚČTOVACÍ ŘÁD

- **Soukromoprávní institut**

*srv. ubytovací řád* ✗ přepravní řády

- způsob rozdělování odměn
- pravidla pro výplatu
- podpora kulturně významných děl a výkonů

- **Legální rozdělovací pravidla** § 104 a. z.

105



- **Zvláštní hledisko rozdělení vybrané odměny z práva na odměnu při rozmnožování**

- použití a účinnost technických ochranných prostředků

106

## ROZÚČTOVACÍ METODY

1. metoda úplného soupisu užitých statků

- podkladem uživatelův *playlist*

2. metoda reprezentativního odhadu

3. metoda náhradní evidence

☛ cílem **nenáhodné** a **spravedlivé** rozúčtování s ohledem na způsob užití a druh statků

107

## SMLUVNÍ POMĚRY

1. **vnitřní**

- a. smluvní správa
- b. zákonná správa

2. **vnější**

- a. smluvní licence (licenční smlouvy)
- b. výběrčí (inkasní) smlouvy o způsobu platby zákonných odměn

108



## 6. ČÁST: ZVLÁŠTNÍ

### VEŘEJNÉ HUDEBNÍ PRODUKCE



110

### ZVLÁŠTNÍ VÝŠE LICENČNÍCH ODMĚN

- **Zvláštní výše** licenčních odměn při kolektivní správě práva na živé provozování, *kupř. hudebního*, díla hudebníkem či práva na přenos živého provozování, *kupř. pomocí obrazovky v jiném místě*
- **Legální ukazatel:**
  - > **počet osob**, jímž je dílo sděleno *např. skutečný počet návštěvníků koncertu*

111

### PROGRAMOVÁ POVINNOST DODAVATELE



- **Povinnost dodavatele živé produkce**, *např. výkonných umělců či umělecké agentury*, oznámit program (repertoárový list) pořadateli s:
  - a. autory
  - b. názvy děl (i nespravovaných či autorskoprávně již volných)

20 dnů předem

✗ reparační závazek

112

### ⇐ OHLAŠOVACÍ POVINNOST POŘADATELE

- **Ohlašovací povinnost pořadatele** vůči správci práv (OSA)
  - > oznámení programu ⇐

10 dnů předem (dispozitivně)

✗ reparační závazek

113

### SOUČINNOST

- **Povinná součinnost** poskytovatele provozovny aj., *např. pronajímatele koncertního sálu či vlastníka hřiště*
  - > sdělení údajů a součinnost ke ztotožnění osoby pořadatele správcem

✗ reparační závazek

114





■ **Odejmутí koncese:**

1. povinně při **neexistenci předpokladů** či **odpadnutí bez nápravy**
2. dle správního uvážení při **porušování povinností bez nápravy**

× rozklad

× × správní žaloba

121



- **ÚOHS v Brně**
- **Dozor nad hospodářskou soutěží** na trhu služeb
- **Pokuty a opatření k nápravě**

z. č. 143/01 Sb., o ochr. hosp. sout.

- **Komise ES v Bruselu**

122



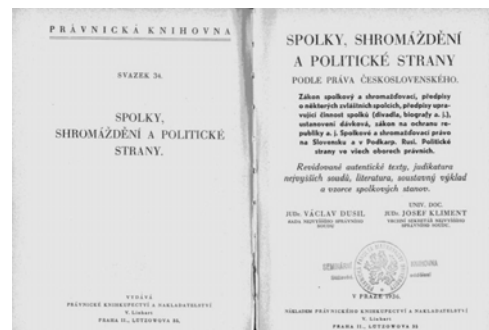
## 8. ČÁST

### EXKURS DO SPOLKOVÉHO PRÁVA

124



125



126

## ÚČEL

- **Účelem výkonu** subjektivního ústavního práva spolčovacího v **soukromých** (horizontálních) **poměrech** právně rovných stran (výkon práva založit soukromoprávní právnickou osobu korporační)

127

## PRÁVNÍ POVAHA

- **Soukromoprávní** povaha spolkového práva
  - > spolek = „prototyp“ soukromoprávní korporace  
*srv. též návrh o. z.*
- **Civilní status** (soukromé právo osobního stavu)
- **Základ práva společenstevního** (korporačního)  
*corporate law*

128

## ZÁSADY SPOLKOVÉHO PRÁVA

1. odluka spolku od státu, *srv. odluku církve od státu*
2. dobrovolnost (zásada smluvní, dobrovolný svazek)
  - × nucené svazky  
*srv. Komoru patentových zástupců ČR*
3. osobní členství
4. samospráva (zájmová)
5. účelovost založení (jiná než podnikání)
6. absence majetkové účasti (členského podílu) člena na základním kapitálu
7. právní subjektivita, svéprávnost a procesní způsobilost

129



8. oddělení osob a majetku zakladatelů a členů od osoby a majetku spolku
9. neodpovědnost a neručení členů za spolkové závazky
10. veřejný pořádek; *srv. zaniklý spolkový katastr*
11. soukromá nebo veřejná prospěšnost
12. [nerozdělitelnost zisku, majetku či likvidačního zůstatku členům (neziskovost)]
13. [způsobilost k veřejné podpoře]

130

## ZDROJ

1. čl. 22 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, 1966  
(č. 120/76 Sb.)
2. čl. 11 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, 1950  
(č. 209/92 Sb.)
3. čl. 20 LZPS
4. z. č. 83/90 Sb., o sdružování občanů
5. o. z.

131

## STANOVY

- = soukromoprávní **smlouva o založení** spolkové právnické osoby (korporace)
- **Podstatné obsahové náležitosti:**
  1. název, o. s.
  2. sídlo
  3. cíl činnosti
  4. práva a povinnosti členů, *např. právní síla hlasů, srv. hlas rozhodný, či poradní*

132



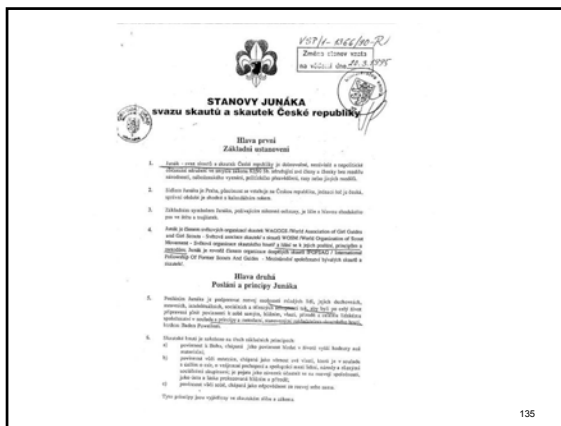
5. spolkové orgány a způsob jejich ustanovování, *např. volbou, či jmenováním*, určení orgánů a funkcionářů oprávněných jednat jménem spolku, *např. vůdce, či předseda výboru*
6. [organizační jednotky - vedlejší spolky jako právnické osoby] *např. místní nebo věcné pobočky*

133

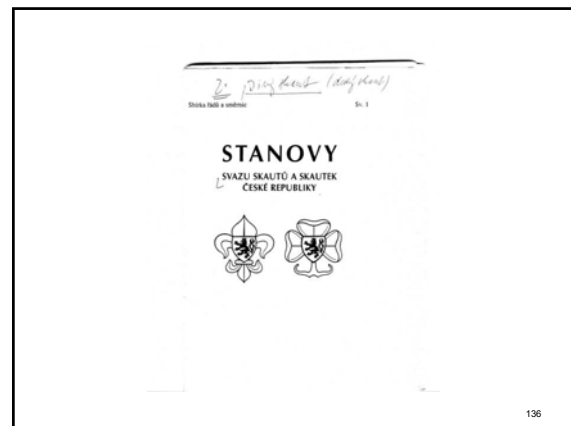


7. zásady hospodaření, *např.:*
  - i. **zásada soukromých zdrojů** činnosti *kupř. z členských příspěvků (z vlastních zdrojů) či z darů třetích osob, srv. fundraising, nebo z dědictví*
  - ii. **zásada spolufinancování** činnosti *z veřejných zdrojů, např. účelové dotace*
  - iii. **zásada smíšeného financování**, *dále kupř. naložení s likvidačním zůstatkem*

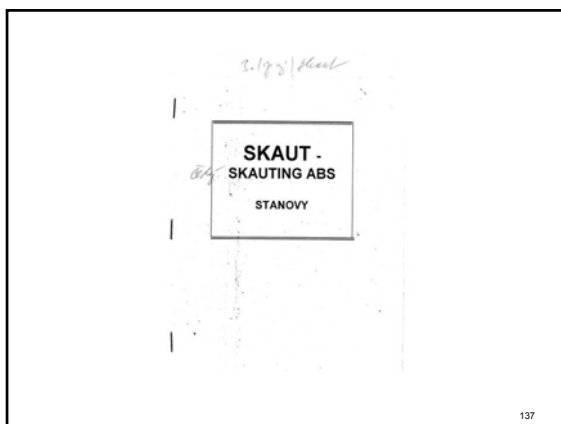
134



135



136



137

## ČLENSKÉ OSOBNÍ PRÁVO

- **Soukromoprávní subjektivní** členské osobní právo
  - ✗ soukromá práva majetková
- **Relativní** právní povaha v poměru ke spolku
  - stanovy či zákon [právní titul (důvod)]
- **Vybavenost nárokem určovacím**, konstatacím, bez důkazu naléhavého právního zájmu

138



## ČLENSKÝ ZÁVAZKOVÝ POMĚR

- ☛ soukromoprávní stanovy či zákon
- **Osobní soukromý poměr relativní**, vyjádřen institutem spolkového členství
- Ev. i **majetkový** soukromý poměr relativní viz *ev. peněžitý závazek k členskému příspěvku*
- **Soukromoprávní zásada ochrany slabší strany**

139

## OBSAH

1. **Smluvní či zákonná osobní oprávnění:**
  - i. osobovat si členství (být brán za člena)
  - ii. účastnit se spolkové činnosti a mít z ní osobní prospěch
  - iii. vystoupit ze spolku; právo *ex lege*
  - iv. [volit a být volen do spolkové samosprávy (osobní právo na příležitost být činovníkem)]

140



- v. na informace o spolkovém ruchu
- vi. na podněty nebo připomínky či protesty
- vii. [na ochranu členského práva spolkovým orgánem (právo na soukromoprávní opravný prostředek)]
- viii. event. i jiné oprávnění (členské právo)

141



2. **Smluvní osobní nepeněžité, popř. i osobní peněžité závazky:**
  - i. dodržovat stanovy
  - ii. dodržovat soukromoprávní rozhodnutí spolkových orgánů vyplývající ze stanov *např. volební řád právní formou usnesení členské schůze*
  - iii. [platit členské příspěvky]

142



- iv. osobně se přičinit o sledování spolkového cíle podle svých sil, schopností a možností
- v. být čestný vůči spolku
- vi. event. i jiný závazek

143



- ☛ **vázanost práva a závazku na osobu člena (věřitele či dlužníka) a na trvání členství**
  - ☛ neprohlášenost      ✗ majetková práva
  - ☛ nepřevoditelnost
  - ☛ zánik smrtí člena
  
- ✗ reparační závazek spolku

144



## SOUDNÍ OCHRANA ČLENSKÉHO PRÁVA

- **Soukromoprávní zásada ochrany slabší strany**
- **Soukromoprávní rozhodnutí spolkového orgánu**, např. *usnesení členské schůze o vyloučení člena či o rozúčtovacím řádu vybraných odměn podle a. z.*
  - × zákonu, např. a. z.
  - × stanovám

145



- **Podpůrná soudní ochrana práva:**
  1. **opravný prostředek** podle **stanov**, pak:
  2. **určovací civilní žaloba** k OS na určení **souladu** soukromoprávního rozhodnutí se zákonem či stanovami (soudní deklarace platnosti právního úkonu)
- **Propadné žalobní lhůty:**
  - subjektivní 30 dnů,
  - objektivní 6 měs. od rozhodnutí

146

## ÚČAST VEŘEJNOSTI

- **Veřejná členská schůze spolku**
- **Právo účasti kohokoli**  
*např. nečlenského nositele práv podle a. z., spravovaných spolkem, s povinností účastníka shromáždění*
- **Zákaz zásahu do jednání**
  - × jiné rozhodnutí předsedajícího

147



## LITERATURA

*Gervais* (ed.), *Collective Management of Copyright and Related Rights*. Alphen 2006.  
*WIPO*, *Collective Administration of Copyright and Neighboring Rights*. Geneva 1990.  
*WIPO*, *Glossary of Terms of the Law of Copyright and Neighboring Rights*. OMPI Glossaire du droit d'auteur et des droits voisins. VOIS Glossarij terminov po avtorskomu pravu i směžnym pravam. Geneva 1981.

149



*Dietz*, *Právna úprava kolektívnej správy autorského práva v Európe*. Duševné vlastníctvo, 2004/3.  
*Hartmanová*, *Kolektivní správa autorských práv a práv souvisejících s právem autorským*. Praha 2000.  
*Popelková*, *Ochrana práv výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů* (Intergram). Praha 1998.  
*Šalomoun*, *Kolektivní správa – formace a deformace autorské vůle*. Práv. rozhl., 2004/6.  
*Telec*, *Autorský zákon, Komentář*. Praha 1997.  
*Kontrakční povinnost ochranné organizace a její soutěžněprávní a další důsledky*. Bull. advok., 1998/9-10.

150



Otázka zákonnosti zákazu užití chráněných předmětů ze strany ochranné organizace, činné podle zákona č. 237/1995 Sb. Bull. advok., 1999/1.

*Telec/Tůma*, Autorský zákon, Komentář. Praha 2007.

151



*Tůma*, Kolektivní správa autorských práv v podmínkách jednotného trhu ES. EMP, 2004/6. Pitfalls and Challenges of the EC Directive on the Collective Management of Copyright and Related Rights. Eur. Intell. Proper. Rev., 2006/4. Rozúčtování výnosů kolektivní správy práv a rozúčtovací řády kolektivních správců. Průmysl. vlast., 2003/9/10. Výzvy a úskali připravované směrnice ES o kolektivní správě autorských práv a práv s autorským právem souvisejících. EMP, 2005/3. Základní charakteristika kolektivní správy autorských práv k dílům hudebním v USA. Právník, 2002/11.

152



*Utěšený*, Tržní moc a duševní vlastnictví v evropském soutěžním právu. Praha 2005.

153

## JUDIKATURA

### ■ SD v Lucemburku:

*např.* C 55/80, 57/80, 110/88, 241/88, 242/88, 214/88, 224/88, 402/85, 127/73, 22/79, 7/82, 395/78

### ■ Komise ES v Bruselu:

*např.* 71/224/EHS, IV/26760,81/1030/EEC, 2003/300/EC

154

## DALŠÍ LITERATURA

*Jemelka/Břeň*, Zákon o sdružování občanů, zákon o právu shromažďovacím, zákon o právu petičním s komentářem. Praha 2007.

*Ronovská*, Spolkové a nadační právo. Brno 2008.

*Telec*, Spolkové právo. Praha 1998. Vzor spolkových stanov. Brno 1998.

155



156

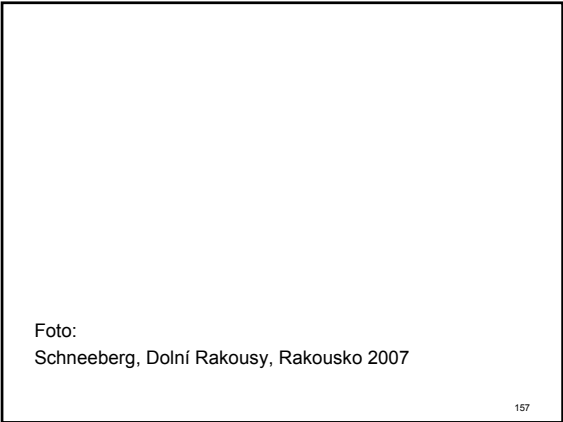


Foto:  
Schneeberg, Dolní Rakousy, Rakousko 2007

157